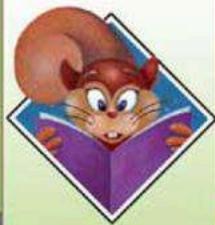
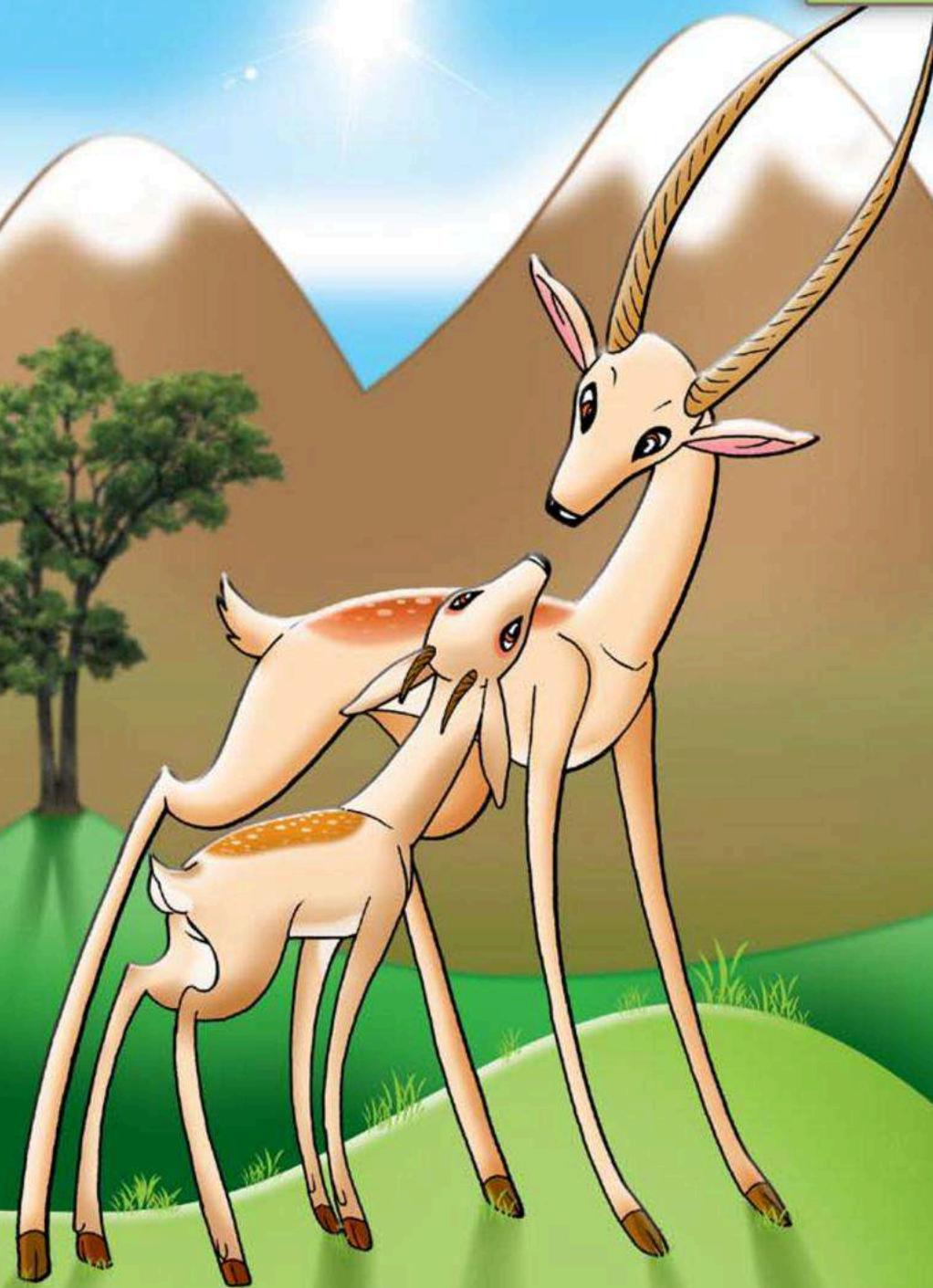

لِسْعَوْرٍ

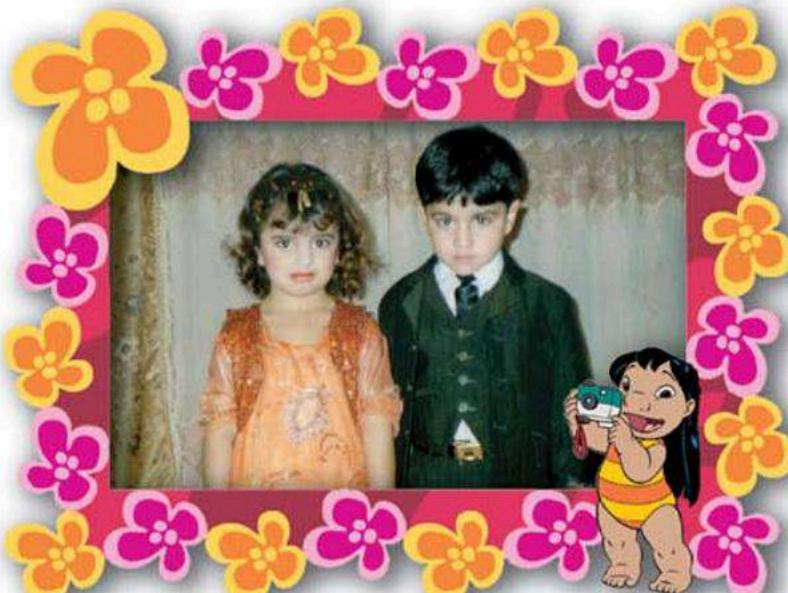
هزار (١٩)
گولان ٢٠٠٩
بها (٥٠٠) دینار

سوپاسی بُو و دزارهتا ردوشەنبیری یا
حکومهتا هەرینما کوردستانی ژ بُو
هاریکاریا وان د چاپکرنا کۆڤارا سقوره دا

لولاف مقداد نیسماعیل

نوسامە نە محمد - دنیا رسول

مەكتەبە زانیاری و اکیلانەن

خودانی نیمتیارى
فاضل عمر صالح

سەرنەیسکار
سەلام بالاي

balayi.selam@yahoo.com
تىلەفونا سەرنەیسکارى: ٧٦٤٠٤٣٠
موبایل: ٤٥٩٤٤٦٢

سکرېترا نېھىسىنى
پەروين عبدالعزيز
perween79@yahoo.com

پەداچوونا زمانى
مهسعود خالد گولى

ھەرھىيانا ھونەرى
محمد ملا حەمىدى
mehemed_sersink@yahoo.com

ئىگاركىش
نە محمد بىرى
ehmedbiri@yahoo.com

تىلەفونا رېقىدەرىنى: ٧٧٤٠١٩٢

سەقۇرە ل سەر تۇرا نېنتەرىتىت
www.eduhok.net/sivore

sivore@eduhok.net
sivore_duhok@yahoo.com

بەلاڭلىرىنىڭىز
نېھىسىنگەھە ئازار
تمەكتە بازىرقانلى دەزىكىن
20-9-70
موبایل:
nezar_doski@yahoo.com

دی چهوا خو پاریزی؟

پشکاچهاری

ئا: نیوار باشوروی

دفیت تو خو باش بنياسى و باش بزانى کا ج تشت يى فهره تو ل دەسپىكى بکەي. سەرەتا دفیت تو خالىت
ھېرى لەدەف خو بزانى و بكاربىنى .

بۇ ھارىكاريا تە كوتە باودرى ب خو ھەبىت چەند خال ھەنە كو دى گەلەك ھارىكاريا تە كەن و دى گوھرينىڭ
مەزن د ژيانا تە دا پەيدا كەن، ئەو ژى:

۱) کاران خرابىتلۇ نەكە

ئەگەر تە خەلتىھەك كر و تو پەشيمان بۇوي ھزر نەكە گەلەك لۆمەي خو بکەي، بەلكى ھزر بکە کا دى چەوا
ب كارەكى دروست رابى. ھەروەسا دان پېدانى ب خەلتىا خو بکە و ھزر د وى چەندى دا بکە کا دى چەوان
دروست كەي، ديسان گەلەك يا گۈنگە مەرۋە راستىا خەلتىا خو بزانىت داكو جارا بىت ھەر توشى وى
خەلتىي نەبىت و بشىت چاردەسەر بکەت.

۲- رېتكى نەدە كەسىن بەرامبەر کاران خرابىتلۇ بکەن

ئەم ھەمى كەس د ژيانا خو دا توشى رەخنەگىتنى دىبىن، ئەقجا ب رەنگەكى جوان و مەدھىرنى بىت يان يىن
خراب و ھەرەشەلىكىنى بىت، بۇ نەمۇونە: تو قوتابىيەكى/كا نە زىرەكى و تە وانا خو نەخاندىيە، ئەگەر ھات و
كەسەكى رەخنەك ل تە گرت و گۇت تو قوتابىيەكى/كا بى خەمى و تو وانىن خو ناخوينى. نابىت ل وى دەمى
تو بىيەنا خو تەنگ بکەي يان خو بىيغىچە ج خەلتىيان.. ل جەپىن ھوسا بى دەنگى ژ ھەمى تاشتان باشتە. رەخنا
باش يا ئافاكمەرە و رەخنا خراب يا خرابكەرە.. زۇر يىن ھشىار بە ل سەر رەخنا باش و رەخنا خراب، دا يىن
سەركەفتى بى.

۳- خو بىبارىزە

فيئر بىبە دى چەوا كەسايەتىا خو پارىزى. ئەگەر تو ھونەرى پاراستنا كەسايەتىا خو بزانى ئەقە وى چەندى
دگەھىنەت كوتە باودرى ب كەسايەتىا خو يا ھەى.

۴- فيئر بىبە خو رەوشەنبىر بکەى

زانست رويدانىن سەير ھېزى د ژيانى دا پەيدا دكەن، ئەو كەسى زانستى باش بزانىت كەسەكى سەركەفتى يە
د ژيانا خو دا و دفیت مەرۋە گەلەك زانستا بزانىت و خو رەوشەنبىر بکەت.

۵- يىن ب جەرك و راستىگۇ يە

تو مەرۋەكى باش و بەرجاقى د مىزۇوپا مەرۋەقايمەتىي دا، نە ب تىن مافق تەھىي، بەلكو ئەركى تەھىي ژى. ژيان
نە نارىشەيە، خودى يا دايىھ تە دا تو خۇشىن پى بېھى.

ریقه‌بەریا چالاکیین

دو جیمکین به هرەدار

محەممەد نەیاد خەلەف و سەفین ئەیاد خەلەف، ھەردو جیمکن و ژدایکبۇویین ۱۹۹۷ ل بازىرى سىمېلى و ل قوتابخانا اى ئادارى ل پۇلا حەفتى دخويين. گەلەك جاران ئەم دېيىن کو كەسىن جیمک وەكو ئىكىن، بەل مەممەد و سەفین ب رەنگ و روى و خەسلەتىن خودقە نە وەكەقىن. تىنى تىشىن ھەۋپىشىك دنافىبەرا ئان ھەر دو برايان دايىه، ئەم ژى ھەردو حەز ژ موزىكى دكىن و د موزىكى دا رەھوان بۈويىنە. مەممەد نورگ و دەفى دەزەنت و سەفین ژى مەكانى لىدەت.

د دەمىن خولا ھاقىنى دا ياخىنلىي چالاکىين قوتابخانەيان قە ل سالا ۲۰۰۷ ھاتىئە فەكتىن، مەشق و راهىيىنان ل سەر ئاميرىن موزىكى كريئە و ژ ئەنجامى زىرىدكىا خود ھەردو برا (محەممەد و سەفین) ھاتىئە د ناڭ تىپا چالاکىين قوتابخانەيان دا ل پەروەردەيا قەمزا سىمېلى و شىايىنە رۆلەكى باش بىگىرن. ئەم ھىچىيا سەركەفتىن و بەرددەوامىي بۇ ئان ھەردو زارۇكىن بەرھەرەدار دخوازىن.

سەيرانىن قوتا

ل گەل ھاتنا ودرزى بەھارى و وەك بىھنەھەدان بۇ قوتابيان ل ھەمى قوناغىن خواندىنى، ریقه‌بەریيا گشتىيا پەورددەدەيا پارىزگەها دھۆكى و ل دويىش بەرنامەيەكى رىيختى، سەيرانان بۇ قوتابيان دىگىرت و ھەر قوتابخانەيەكى رۆزدەك بۇ دەھىتە ھەزماارتىن كو سەيراندا خود ل وى رۆزى بىگىرت.

قوتابخانه‌یان - ۶ هولک

هودا محمد سه عید حه سه

به هرمه مهند

هزا هوزانی ل ژین دده سالین ل نک من پهیدا بوو، و
تیکم هوزان من نقیسی بنافی (نازادی) بوو، کو دهربین
ژ دوزا گهله کورد دکر.

ب قان پهیقین ل سه‌ری، قوتابی یا به‌هرمه‌ند هودا
محمد سه عید حه سه ژ قوتابخانه‌یا مازی یا نموونه‌ی
هستا خوه بو مه دیار کر و ل دور دسپیکا به‌هره‌یا خوه
ژ بو نقیسینا هوزانی ناخفت و ل سه‌ر ناخفتنا خوه
زیده‌کر و گوت: پشتی من قوناغا سه‌ر دتایی ب دووماهی
شینای ول قوتابخانه‌یا مازی یا نموونه‌ی هاتیمه و درگرتن،

من به‌ردہ‌وامی ب نقیسینا هوزانی دا و ماموستا و کارگیریا قوتابخانه‌یی ژی بو من بونه پشته‌قان.
هروسال فیسته‌فلا سالانه یا قوتابخانه‌یا مازی، من ستران گوتن کو ماموستایی هونه‌ری دهی چهندی
دا بو من بیوو پشته‌قان و هاریکار و ټه‌و باوره بیو من چیکر کو دی شیم سترانا ژی بیژم. نهف ساله
ریقه‌به‌ریبا چالاکیین قوتابخانه‌یان داخواز ژ من کو ببمه نهندام دگه‌ل تیپا موزیکی یا چالاکیین
قوتابخانه‌یان و نهف چهنده بو من پشته‌قانیه‌کا دییه کو به‌ردہ‌وامی ب فی کاری هونه‌ری بدمن.

نهفه‌زی پارچه‌یه که ژ هوزانه‌کا وی:

دوزمی کره تیزاب و خه‌رده‌ل و کیمیا
دلكه‌سهر و بی‌هیقی مانه ل وارا
ل شه‌هیانا من تازی و گریبه

نهو گهنه‌ی ده‌هیته سه‌رسه‌ری مه بويکا
ژ که‌ربا خو دا هاچیته سه‌ر سه‌ری مه کوردا
شه‌هیان هه‌می که‌یف و خوشیه

بخانه‌یان

کارگیریبا قوتابخانی ژی و ل دویف به‌رنامه‌یه کی دارشتی فی سه‌یرانی بریقه دبهت. نهف چهنده ژی و دکو
بینه‌نکه‌دانه کی یه بو قوتابیان کو ژ سه‌قایی خواندنی دویر بکه‌قن و جوړه خوشیه کی ببؤرین و ل روړا دی
ب که‌یف و شادی فه‌که‌رنه قوتابخانه‌یان و نهف سه‌یرانا هه‌می پیکفه و ل گهله ماموستایان، دبته بیرهاتنه‌کا
ههره خوهش د ژیانا هر قوتابی و ماموستایه کی دا، ب تایبېت ده‌می وینه‌یان بو خوه دگرن.

دارین و پشیک

ب: زهرا هشید

دارین کچه کا بچیک و جوان بwoo.. ل پولا نیک سه رتایی بwoo.. گلهک يا زیرهک و گوهدار بwoo.
روزهکی ژ روزان دارین ژ قوتا بخانن ز فری مال و دهمن گه هشتیه دهرگه هی پشیکه کا بچویک و جوان يا نه ساخ
دیت، نیکسەر دارین چوو ژورفه و گوته دایکا خو پشیکه کا جوان يا برینداره نهز هیقى دکم تو هاریکاریا من بکھى
دا چاره سەر بکھىن.

دارینن و دایکا خو پشیک بره د ژورفه و باقر کر و خوارن و فخوارن داین و دھستن وی ژی دھرمانکر و گریندا
و پشتی چەند روژدکا نھو پشیکا جوان ساخ بwoo. گلهک که يفا دارینن هات و بونه هەقال و پیکھه يارى دکرن. پشتی
دھمەکنی دارینن دیت ل بھر پەنجه رکا ژوراخو چەپشیکه کا مەزن و جوان میاو میاو اوی يا دھنیت.. دارین ما حیبەتى
و چوو گوته دایکا خو ودره سەحکى. دھمە دایکا دارینن هاتیه ژورا اوی فە و نھو دیمەنە دیتى، گوتى: كچا من ببۇرە
نهقە دایکا پشیک تەھىيە يا هاتى دا زاروکا خو دگەل خو بېھت.

بەلی دارینن دھرگەھ گرت و نەھیلا بچیت، گوت: نه نه.. نەقە پشیکا منه و هەقالا منه.. نهز ناھىلەم كەس
بېھت.. نهز گلهک حەز ژ پشیکا خو دکم و نھو ژی حەز ژ من دکەت و نەشىپن دوورى ئىك بزىن!
دایکا اوی گوت: دفیت تو رازى بىي كچا من، و نابیت تو پشیکا خو زىندان كەي و نەھیلى بچیتە دھف دایکا خو:
چونكى گيانەور ژی خودان هەستن و وان ژی دفیت دھف دیكىن خو مەزن بىن و ژ وان دویر نەبن.
دارين چوو د ژورا خوقە و گلهک خەمگىن بwoo. پاشى پشتى دھمەکى دایکا دارینن گوتى: ودرە كچا من، من
تشتەك بۇ تەھەيە.

دارين چوو دھف دایکا خو دناف باخچى مال دا. اوی دیت دایکا اوی جەھەکى گلهک جوان يىن بۇ دایکا پشیکى و
پشیکا اوی يا جوان چىكىرى. گلهک كەيفا دارينن هات و گوت: دادى، سوپاس بۇ تە.. نهز و هەقالا خو هەمى دەمدا دى
دگەل ئىك بىن و نهز هىقى ژی هەمى زاروکان دکم، كوج جارا زيانى نەگەھىننە گيانەوران و هەر دەم حەز ژى
بکەن.

شىزهك بۇ زارۇكا

بەيار ئامىدى

شىرەتك بۇ زارۇكا
تەۋ جوان و خشكۇكا
ج جارا خۇ پىس نەكەن
نەچنە سەرگۈيىك و جوڭا
پاقىرى ساخلەمىيە
نىقىسىيە پەرتىووكا
ھەرددەم سەرى خۇ بشۇن
ئۇ بىقۇسىنن نىنۇكا
ھەرن بىزىنە ھەقلا
زارۇكىنن ھەمى مالا
ل قىرى خرقە بىن
دا ھەلبىكەين شەمالا
دى سۆزەكى نىقىسىن
ئىكى شەش ھەمى سالا
ج جار خۇ پىس نەكەن
دا ھەرمىنېت رەوشما لا

ئاسكا چەلەنگ

وەرگىران ۋ ئىكلىزى: عزەت يۈسف

نىھىسىز: Joanna Strong

ئاسكەكا بچويك و خشكۈك، ب تەنا و رەحەت و كەيىفا دلى خۇ سەرقالى چەرىنى بۇو. دىتنا وى دىتى، پلنگەكى خۇ ژ ناڭ دەحل و درى ھافىيە دەر و كەتە بەر سىنگى وى.

ئاسكا رەبەن ج دەلىقەيىن رەقىيەن ب دەست نەكەتن و بۇ خۇ گۆت: (ئەز كەتمى و ئەف جارە يَا من چوو).. ئىنا ب زىرەكى ل جەن خۇ رەدق راوهستىا و نەترسيا.

پلنگ زى بۇ خۇ ل نىچىرەكا وەسا تەر و ب تام دگەرمىا، دى قىتاكا ئاسكى گرىت و كىشىتە بن لەپىن خۇ و دى خوت. بەلى بۇ بەختى ئاسكى، ئەقى پلنگى دەھمى ژيانا خۇ دا ئاسك نەدىتىبۇون.

پلنگى گۆتى: ئەو ج تشتىن سەير و ئەنتىكەنە ب سەرى تە فە؟

ئاسكى گۆت: ئاھ!.. ها، ئەفە شاخن، گەلەك يىن دخورىيىن و ز مىزۇدە من ج كار پى نەكىرىنە.

ئەفە بۇ ھندى نە دا ل پلنگا بىدمە و پلنگا پى شەق بىكمە!

پلنگى بىچەكى خۇ پاشقە قەكىشا و گۆت: هاي نەنە!

باشە ئەو ھەمى پىنېيىن سېپى ب لەشى تە قە چنە؟

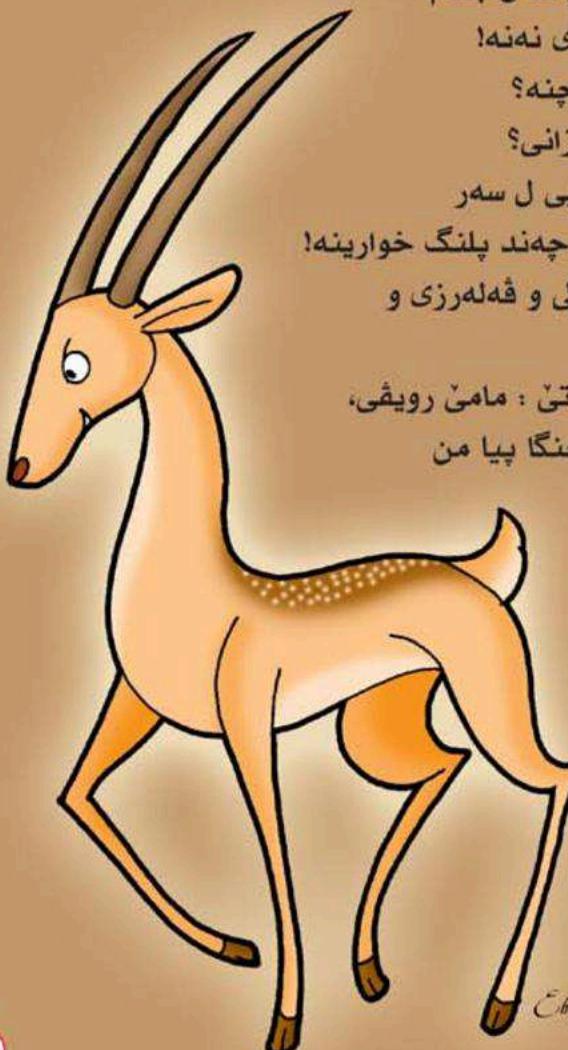
ئاسكى ب دەنگەكى مەلولىل گۆت: تو ھىشتا نىزانى؟

چەند جارەكى ئەز پلنگەكى دخۆم پىنەكى سېپى ل سەر لەشى من ديار دېيت. تو دشىي ببىنى كا من چەند پلنگ خوارىنە!

دەمىن پلنگى ئەفە گوھلى بۇوى ترس كەتە دلى و فەلەرزى و بەردە دارستانى بازدا.

پاش دەمەكى كىيم پلنگى روېقىيەك دىت و گۆتى: مامى روېقى،
بەرى نوگە من تىشەكى ب حىنير دىت و ب حىنگا پىا من خۇ ژى قورتال كر!

پلنگى سەرەتاي خۇ بۇ روېقى قەگىرما،
كا چەوا تۈوشى جانە وەردەكى مەترسىدار
بۇويە و چەوا ئەوى گىانە ودرى زى
ب شاخىن خۇ يىن چەقدار گەلەك
پلنگ كوشىنە و ھەبۈونا پىنېيىن
سېپى زى ل سەر لەشى وى گرۇفەنە
بۇ قىنچەندى.

قىزىل ئەرى

رویشی بو حیل حیلا وی و ژ که‌نیا دا ده‌رنشیف بوو ویری و گوت: نه‌کو تو به‌حسی ئاسكا بچویک بکه‌ی! نه‌و ژ هه‌می گیانه‌وهرین قان دور و بهت‌هنا به‌له‌نگازتره. نوکه نه‌هه‌ی گله‌ک ژ ته بله‌زتر خو ژ ویری هافیتیه!

ئاخفتنا رویشی نه‌چوو د سه‌ری پلنگی را، کو نه‌هه‌ی ئاسكا بچویک و دسا ب ساناھی سه‌ردابریه. بهلی رویشی جاره‌کا دی گوتی: نه‌گهر تو ژ من باوهر نه‌که‌ی، نه‌زی ئاماده‌م بھیم نیشا ته بدھم. من ل پشتا خو بکه و نه‌م دی چینه دھف، دا تو ب چاقنی خو ببینی.

پلنگی نه‌و کر يا رویشی گوتی.

ددمی هو چاقنی ئاسکن ب پلنگی که‌تی و رویقی ل پشتی، ئیکسەر زانی کو رویشی شولا وی یا تیکدای و ژیری و نه‌په‌نیا وی یا ئاشکه‌را کری. ئینا بله‌ز هزرا خو کر کا چهوا دی خو ژ فی رویپی قورتال کھت و ئیکسەر هزره‌کی خو ل سه‌ری دا.

ئاسکن ب دنگه‌کن بلند گازی کر: رویشی، هەفائی منی هیزا و وەفادار. سوپاس و سەد ئافه‌رین بو ته کو ته ژفانی خو بجه ئینا و سۆزا خو پاراست. ته ئاخفتن دا بوو من کو پلنگه‌کی بو من ببینی. نه‌فە کەردەمەکا مەزنه ژ ئالیی ته!

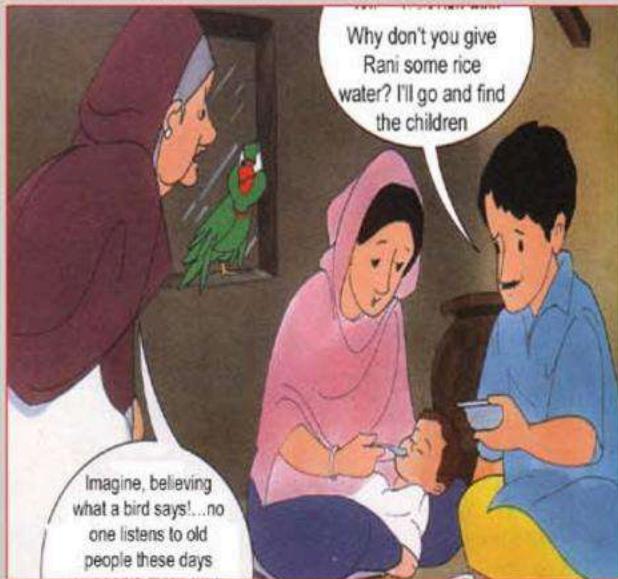
ددمی هو پلنگی نه‌فە بھیستی، خو ل ج نه‌کرە خودان و چەندی ژیهاتى خو د دارستانی قوتا و رویشی ل سەر پشتا خو هافیت و دەفل حەفکن دانا و خەندقاند.

ئاسكا جوان ژی بی ترس و لەرز و ب تهنا و ئارام ل میرگن چەری.

Prepared by: Izat Yousif

Carrying the important message, Mitu battles back through the storm to the house and tells mother and father, who has been returned, what to do

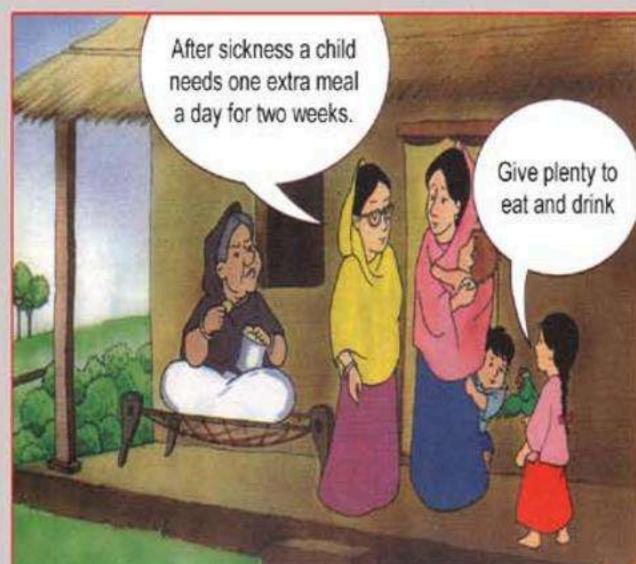
Just then, Mena and Roju come rushing through the door.

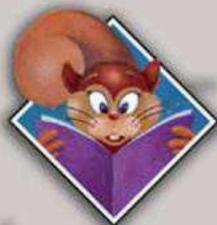

By next morning Rani is out of danger and gurgling happily in her cradle

Later, their teacher visits the family to see if all is well. While she is there the teacher advises Mena's family about the baby's meals

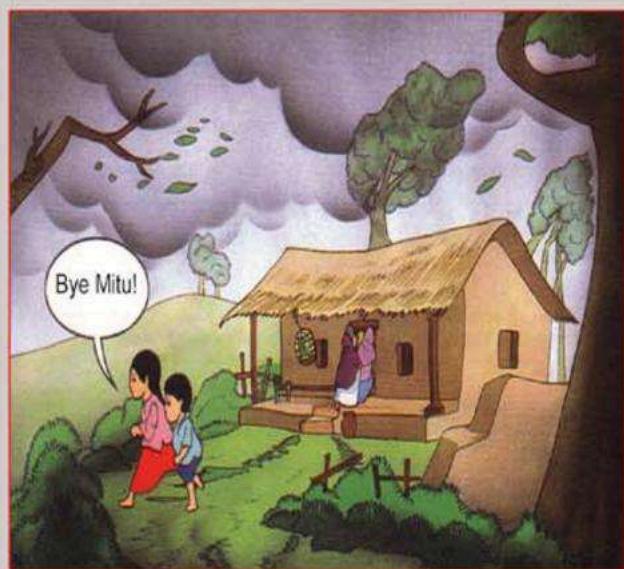

SAVING A LIFE

One day, when Mena and Roju came home from school, they found that Mena's pet parrot Mitu has been locked in a cage by their aunt. Mother says their baby sister Rani is ill.

Father is away from home, so Mena and Roju decide to go to their teacher for help. The wind is blowing hard and black storm clouds are gathering in the sky.

Mena and Roju reach the house of their teacher. She is surprised to see them out in such bad weather

Meanwhile, at home, a strong wind has blown Mitu's cage down and he is able to escape. He follows Mena and flies through the storm to reach the teacher's house

کەلا ھەولىرى

كەلا ھەولىرى

بەرھەقىرون: مۇسىدەق تۈقى

ئەڭ كەلا يە دەكەۋىتە ناقەندى بازىرى ھەولىرى پايتەختى كوردىستانى، شوينەوارنىاس دېيىن كەلا ھەولىرى كەنترىن بازىرى جىهانىيە ھەتا ئەققۇرۇ ژيان تىدا ماي.

دەسىپىكا ئاقابۇونا ھەولىرى ژ كەلايى دەست پىكىري، ھەر سى تاخىن كەلايى (تۆپخانە، تەكىيە و سەرای) تاخىن بەراھىيى يىن ھەولىرى نە، پشتى جە د ناڭ كەلايى دا نەماى خەلکى ھىدى ل دەوروبەرىن كەلايى بازىر ئاقا كىري، ھەتا گەھشىتە مەزاناتىيا ئەققۇرۇ.

بلندادىيا كەلا ھەولىرى ل سەر ئاستى بازىرى نىزىكى ٤٠ مىترانە و ل سەر ئاستى دەرياي نىزىكى ٤٣ مىترانە، رووبەرلى وى ١١٠٠٠ مىترين چوارگوشىيە. ل دووقۇمۇن رۇوبىيقاتا پشتى شەرلى جىهانىيە يەكمەم بۇ كەلايى ھاتىيەكىرن ٥٢١ خانى ل تاخىن كەلايى (تۆپخانە، ١٣٢، تەكىيە ٢٢٤ و سەرای ١٧٦) ھەبۇون، ل دووقۇمۇن رۇوبىيقاتا ل سالا ١٩٨٢ ھاتىيە ئەنجامدان ٥٠٦ خانى ل كەلايى ھەبۇون.

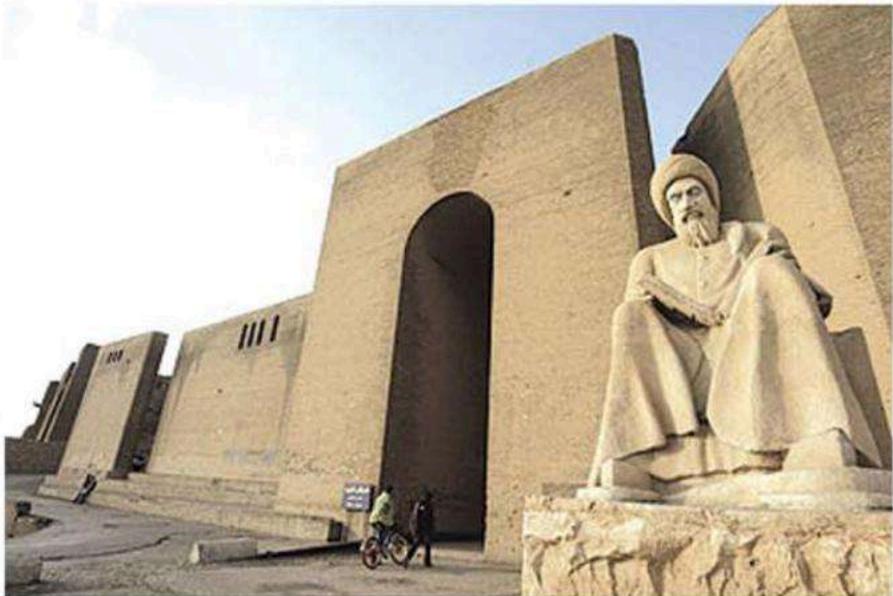
كەلا ھەولىرى نە كەلايى كا سروشتىيە، بەلكى ژ چەند تەخىن ئاقاھىيىن ل سەر يەك ھاتىيە ئاقاکىرن دروست بۇويە، لەمما دېيىتنى بازىرى حەفت شارستانىيەتىن، ئانكۇ ھەر شارستانىيەتەكى ھاتى تەخەكى ل كەلايى ئاقاکرى.

بەرى قۇناغا داهىنانا نقىسىنى (ل ٢٥٠٠ سالان بەرى زايىنى) ئەڭ كەلا يە ھەبۇويە لەمما دېرۋۆكا دروستكىرنا وى نەھاتىيە زانىن. بۇ زانىنا ژىي كەلايى چەند سونەرەكىن شوينەوارى ل كەلايى ھاتىيە ئەنجامدان، ل دووقۇمۇن سونەرەل سالا ٢٠٠٢ ھاتىيەكىرن ئەم بىرەكىن (كاروموگناتىسى) بۇ ژىر عەردى كەلايى دىاربۇويە كەلا ھەولىرى ٦٠٠٠ ھزار سالان بەرى زايىنى ھەبۇويە، ھەر ب فى رەنگى دو سونەرەن دى بۇ كەلايى ھاتىيە ئەنجامدان.

كەلا ھەولىرى بخۇ مۇزەخانە كا سروشتىيە، ب دەھان ئاقاھىيىن شوينەوارى ژ خانى و پەرسىتكەھ و مزگەفت و گەرماف و يىن دى، زىدە بارى شويرە كەلايى ھەمبىز دەكتە. ل سالا ١٩٩٨ ب بىرەر رىكخراوا يونسکو ئەڭ

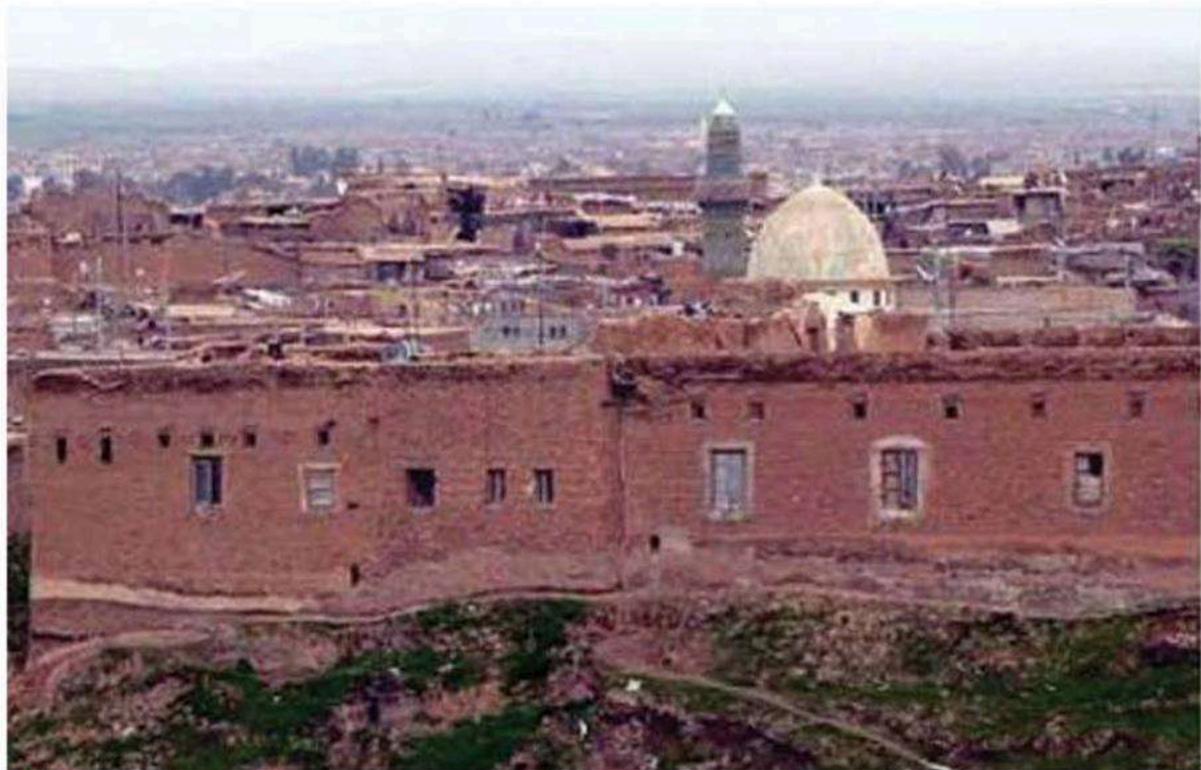

دیار کودستا

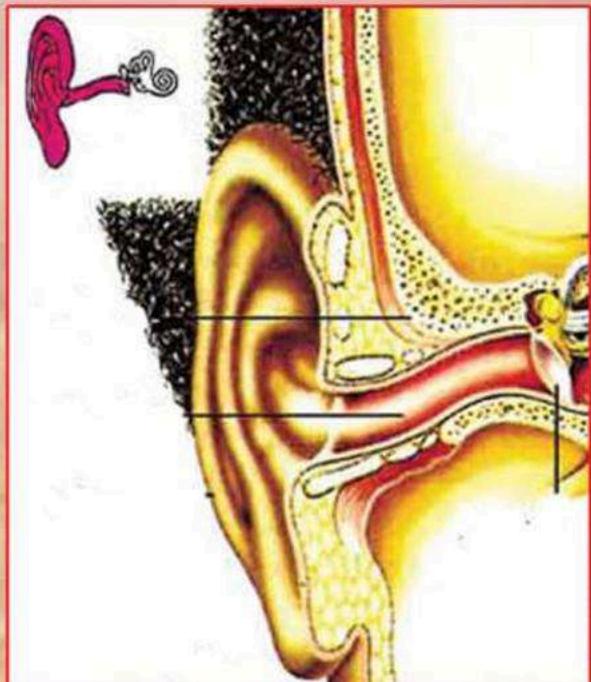
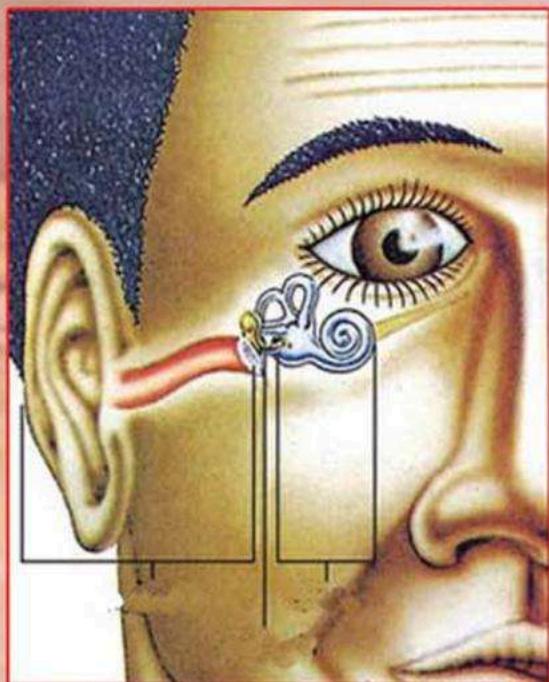
که لایه کمته د ناف ریزا جهین شوینهواری بیین جیهانیدا.

ل سالا ٢٠٠٤ ب پشکداریا ١٥٠ بسپور و تایبەتمەندان ٧ وانا ٥٠ کەسین بیانى كۆنفرانسى نۇۋەنلىكىدا كەلايى
ل هەولىرى هاتىيە گرېدان و د ئەنجام دا جىقاتا بلندا نۇۋەنلىكىدا كەلايى ياسەر ب جىقاتا وزىزان فە هاتە
دانان. ھىز ئەق جىقاتە يىن بەردەوامە ل سەر كارى خۇ و نارماڭىن بۇ ھاتىينە دانان كو نۇۋەنلىكىن و ب
گەشت و گۈزارىدا كەلا ھەولىرى نە.

گوه

نا: په روپن عهد ولعه زبر

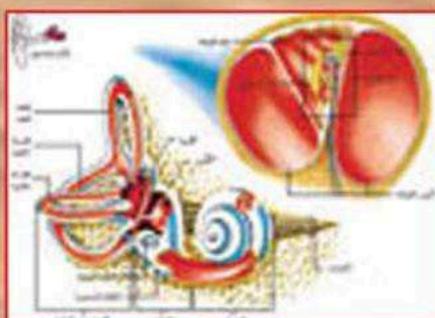

گوه نهندامن گوھلیبوبونی (بهیستن) و همه‌فسه‌نگین یه لدھف مرؤف و گیانه‌ودران. دهنگ ب ریکا پیلین دهنگی دھیتھ فه گواھاستن.

* کهنجی مرؤفی گوه ل دمنگان دبیت؟

- مه گوه ل دمنگان دبیت دھمنی پیلین دمنگی دگه‌هنه په‌ردا گوهی، کو په‌ردا گوهی یا دناف گوهن مرؤفی دا و نه و په‌ردا دھم‌زیت و سئ هه‌ستین بچویک د گوهن نافین دا دلخینیت، و نهذ لقینه دھیتھ فه گواھاستن بو شله‌کی د گوهن ژنافدا دا و هوسا ده‌مارین گوھلیبوبونی وان نیشانا ژ گوهن ژنافدا و دردگربت و فه دگوه‌هیزیته میشکی.

همرودسا د ناف گوهن مرؤفی دا نهندامه‌کن همه‌فسه‌نگین هه‌یه، کو دشیت لقینین مرؤفی ریک بیخیت.

تاشیکی منو

رهمهزان ئىسماعىل كەرەگوھى

تاشیکی منو ئەقە
دىچ بىتن يازىتەقە؟

جارسەر ئاڭ و جاربىن ئاڭ
پىشەنە دوگوھ، دوچاڭ

كراستى وي يېرى رەقە
بېھەنا تەقە تەقە

دۇواركىريه دۆرمانلىدۇر
دەست و پىن خۇدبهتە زۇر

بېمەنەكى دەكت، نەخۇشە
شىۋىي وي زرىپۈشە

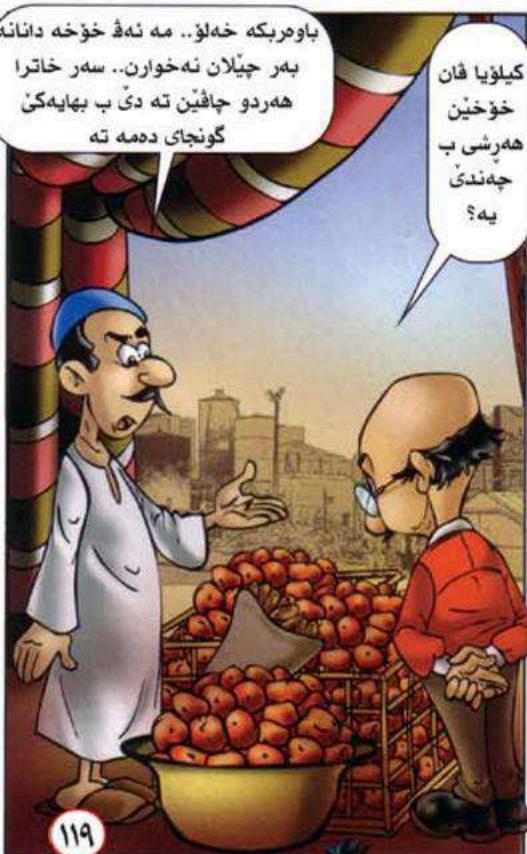
بەقە يان ئى كويىسى لە
كېشىزەلە يان قەلە؟

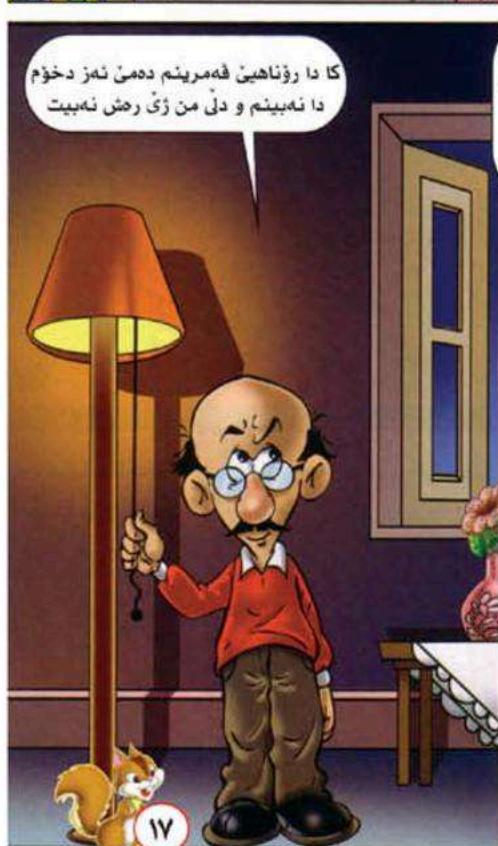

خهلا

چاریک کیلوا یا خوچا

سیناریو: عبدالعزیز رهمنوف
وینه: جیهان بهادر اوی و هرگیران: دلو

بېیکە ئىين

جارەكى ئىكى كەرى خۇ
ل بەتەنەكى
راوەستاند، ئىينا
بەرەك دانا پشت پىن
وى دا پشت و پشت
نەھىت!!

دەز يۈسف

مامۇستا: ئەگەر من
پتاتەك ھەبىت و من كە
چوار پارچە و ھەر
پارچەك زى من كە چوار
پىت، ئەرىدى من ج
ھەبىت؟
قوتابى: زەلاتا پتاتا.

بېرىيا عزەت

شەقەکى دايىكا من چوو
دا پە نجهرى قەكەت دا
با بھييته ژور و ژورھين
بېيت، برايى منى
بچويىك گۇتى: نە دادى
پە نجهرى قەنەكە، دى
تاريياتى هييته ژور!!

رەوان عرفان

زەلامەك ل جاددى دچوو و
دكە كەنى. ھەقالى وي
دېت و گۇتى: تە خىرە تو
ھوسا دكەنى.
وي گۇت: من بۇ خۇ
پىكەنинەكا نوى دگۇت!!

تازدار محمدەمەد

دلینا شیم

به فرین میکائیل نهدمه

شیلان کچه کا گلهک ب ئاقل بwoo و هەردەم شیرەت ل ھەفالىن خۆ دىكىن و ھەفالىن وي ڙى هەردەم گوھى خۆ ددانى و شیلانى ج شیرەت لى كربان، وان ب جە دئىيان، بەلى ھەفلا وي (دلين) گلهکا شیم بwoo و ج جاران گوھى خۆ نەددا شیلانى و هەردەم دزى وي رادبwoo و كەربىن وي گلهک ز شیلانى ۋەدبۇون.

رۇزىكى ڙ رۇزان، باران دبارى. شیلانى گوتە ھەفالىن خۆ جلکىن گەرم بکەنە بەر خۆ؛ چونكى دنیا يا سارە.. بەلى دلینى گوھى خۆ نەدایى و جلکىن ھافىنى كرنە بەر خۆ و چوو بەر بارانى. پشتى چووينە مال، دلین نەخوش بwoo و كەته ناڭ نېپىنكا. دەمى شیلان و ھەفالىن خۆ چووين سەرا وي دايىن، دلینى داخوازا ليپۈرىنى ڙ شیلانى كر؛ چونكى هەردەم و بى ئەگەر كەربىن خۆ ڙيغە دىكىن و ج جاران گوهدارىيَا وي نەدكر و سۆز دا كو ئىدى گوهدار و باش ھەفال بت.

بَلْبَل

بَلْبَل نَوَازِهَك خُوش بَخوينه

دَكَهَل هُوزَانَا من بَلْورِينه

هُوزَانَا من نَازَادِي يَه

رَزْكَار سَكِيرِي

بَكَه سَترَان و بَه هَمِي وَارَا رَا بَكَه هَيِنَه

نَافَنْ وَدَلَاتْ چَهَنَد شَرِينَه

دَايِكا شَرِينْ كُورَدَسْتَانَه

جَهَنْ خَورَت و عَهَّيِداَنَه

نَالَايِنْ مَه يَيِّ رَهَنَگِينَه

سَهَرْ پَهَريِنْ خُوش بَنَه خَشِينَه

كَهَسَكْ و سَورْ و زَهَرْ و سَپِينَه

هِيمَا و نِيشَانَا مَلَلَه تَيِّينَه

دَارَا نَازَادِينْ مَه نَافَدا

بَخَوينَا تَهَقَّ شَهَيِدا

لَسَهَرْ تَاكِينْ وَيِّ بَخَوينَه

كُورَدَسْتَانَا مَه شَرِينَه

نَهْ بَوْ مَه دَايِكا پَرْ نَهَقِينَه

دار و چِيَا هَشِيار بَكَه

شَهَيِدا دَكَورَا دَا

بَخَهْوا شَرِينْ بَنَقِينَه

گول و فیان

نوشیان پائیز عدهمه

روزهکی ژ روزین بهاری، کچهک ههبوو نافی وی (فیان) بwoo. وی دو ههقال ژی ههبوون، نافی نیکی (فین) بwoo و نافی یا دی (ژین) بwoo.

روزهکی ههر سی ههقال پیکفه چوونه گهربانی، فیانی گوت: وەرن ههقالین من دا ئەم ل ڤیری بروینین: چونکی ئەف جەھە جەھەکی سروشتی و جوانە، دی بیهنا گولان دلی مە خوش کەت. هەر سی ههقال پیکفه روینشنەن و دەمەکی خوش دگەل وی دىمەنی سروشتی بوراندن و گەلهك يارىيەن كوردهوارى دىكەن. و پاشتى تارى كەتىيە ئەردە، فینى گوت: ههقالین من وەختە فیجا ۋەگەرينه مال.

فیانی گوت: بەلى کا راوهستن دا ئەز بۆ خۇ قەفتەكا گولان بکەم؛ چونکی گولىن ھوسا جوان ل هەمى دەما نىين، ب تىنى وەرزى بهارى نەبىت.

ژینى گوت: فیان، چىنابىت تو بۆ خۇ قەفتەكا گولان بکەی و خەملا بازىری مە و رەوشانى سروشتى جوان تىك بدەي.

فینى ژی گوت: ژینى راست دېئىزىت، و نە بەس گولان نەكە، بەلكو نابىت داران ژی بېرىن و گلىشى و بەرمایىكىن خۇ پاھىزىن. ئەگەر ئەف دار و گولە نەبن، ئەف بهارا جوان ژی نابىت و ئەگەر تە گول كرن و دار بېرىن، ئەم دى فيقى و بەرھەمنى خۇراكى بۆ خۇ ژ كېفە ئىنин؟ يان ل بن سىبەرا كىز دارى دى بیهنا خۇ قەدەين؟ و دى چەوا گازا ئوكسجين زۆر بىت؟

فیانى شەرم ژ خۇ كر و داخوازا لىبۈرېنى ژ هەقالىن خۇ كر و گوتى: هوين د راستن. ئىدى ئەز دارا نابىم و گولا ناكەم و خەملا بازىری خۇ تىك نادەم و ل شوينا هندى دى گول و نەمامان چىنەم.. سوپاسيا وە دكەم وە ئەف شىرەتە ل من كرى.

ھەرسى هەقال ب دلخوشى زەرىنەفە مال.

کوردستان

سەرخوھىوون خەلات حەسىن

کوردستان شرینه
 هه می گول و به بیوینه
 ب رهخ رو باران شین بینه
 به هشتا سه ر زه مینه
 و لاته کی دیرینه
 شوینوارین باب و با پیران ماینه
 دارو بار لی شین بینه
 به هشتا سه ر زه مینه
 بو هاره کا که سک شین بینه
 گونین سور تیدا گه ش بینه

کوردستان

تاجر محمد عمانی

کوردستان من چهند شرینه
 یا دلچه که رو پر خدمه لینه
 شاخین بلند ل کوردستانه
 پر کانی و دارستانه
 ودهه ل خه لکنی وی بنیره
 ناخا پر زیف و زیره
 کوردستان زیانه
 هه می گول و گیانه
 جانیا وی چهند شرینه
 بومه کوردا ب نه قینه

خو بنیاسه

دهمن هزرا زاروکی دویر دکه قیت،
بوکیری دچیت؟

چیمهن تاهر

مه بهست ژ دویر که فتنا هزرا زاروکی، دویر که فتنه ژ تیبینیکرن و لدویقچوونا رویدان و بابهتین روزانه و تشتین دهورو بهر، کو ئەف تیبینیکرنین لسهر تشتانه دبنه ئەگەر زیده بیوونا زانیاری بیان لدھف زاروکی و پاشی پیشکە فتنا وی ژ لایی هزری و عەقلی فە.

زاروکین جوان..

دو جۇرىن بەلاقىبۇونا هزرا لجهم زاروکی ھەنە:

ا/ ئەگەر هزرا زاروکی بۇ تىشەكى بەرنیاس بېتىت و زاروک بېتىت وی تىشى سالۇخ بىدەت. ب فىن چەندى مەترىسىمەكا زۆر لسهر مېشکى زاروکى نىنە و ئەف دىاردە دەھىتە ناھىكىن ب (خەيال) كىن؛ چونكى ب تىنى خەيالا زاروکى بۇ وى تىشى دچىت يىن وى حەز لسهر ھەى، بۇ نموونە: دەمنى زاروک بىرسى بىت، د وانى دا دى خەيالا وى بەس بۇ خوارىنى چىت.

ب/ ئەگەر هزرا زاروکى بۇ تىشەكى بېتىت ژ راستىيى، و ب تايىبەت ئەگەر زاروک نەشىيا وى تىشى سالۇخ بىدەت ئەوي ئەمو ھزرى لسهر دكەت. ل فى دەمى مەترىسى يا ھەى لسهر مېشکى زاروکى و ئەف دىاردە دەھىتە ھەزمارتىن ئىيىك ژ نىشانىن نەخۇشىيىن مېشکى، وەك: (ودەما مېشکى، خوينبەر بۇونا مېشکى يان ھەۋدانىن مېشکى).

هزا خو بکه

ئا: پەروين عبدالعزيز

پرسیارین قىن هژمارى

پ) پىنج ژمارىن دويش ئىك دانه، كو ئەنجامى كۆمكىدا وان بىيته (۱۰۰).

پ) دو ژمارە هەنە، ھەگەر تە دگەلېك كۆم كرن دى ئەنجامى وان بىيته (۲۰) و ھەگەر تە لېكدان ئەنجامى وان دى بىيته (۱۹). ئەو ھەردو ژمارە كىڭىن؟

بەرسقا پرسیارین هژمارا (۱۸):

- پ) (۲۴) كىقرويشك و (۲۸) ودردەك
پ) ج ئاخ د چالى دا نىنه؛ چونكى چالە و چال ياشالايد.
پ) $50 = 12 + 11 + 10 + 9 + 8$

نافيين سەركەفتىين گوشما هزا خو بکە هژمار (۱۸):

پشتى گەلەك زارۇكان بەرسقا پرسیارین مە دايىن و بەرسقىن دروست ھاتىنە ھەلبۈزارتىن، و پشتى پشكى، خەلات بۇ قان زارۇكان دەركەفتىن:

1. بهنگىن وەحيد احمد
2. بارز مەحموود مراد
3. ديمەن جەمال سالح

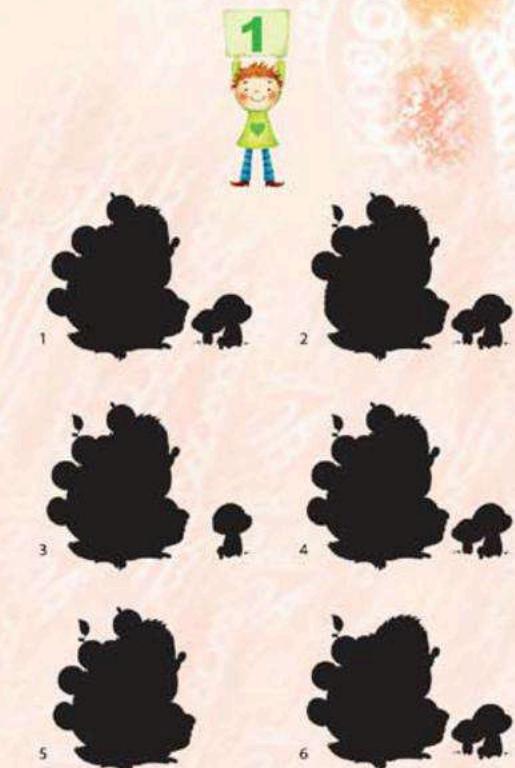
ئەم پىرۆزباھيا قان ھەۋلان دكەين و ھىقييە پشتى دەركەفتىن كۆفارى، سەرەدانا بارەگايىن كۆفارا سەقۇرە بىكەن ل «تاخى رەزا، جادا شەھىدىن ئىكى شواتى - ل تەنشت رېقەبەريا بەلاڭىدا بەرھەمىن گازى» دا خەلاتىن خو وەربىگەن.

رُونگ بَكْه + مِزوپِيلَى

نا نهجه د بيري

زقان هر شاهش سیمه ران، ب تئن لیک د گاہل
شی وینهی د گونجیت، نه و کیژک سیمه ره؟

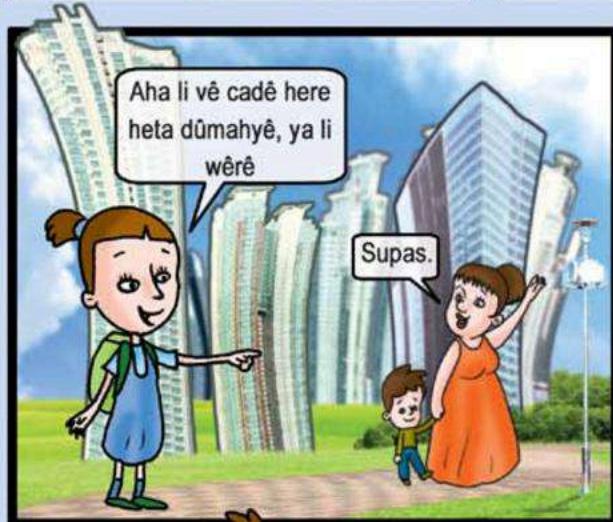
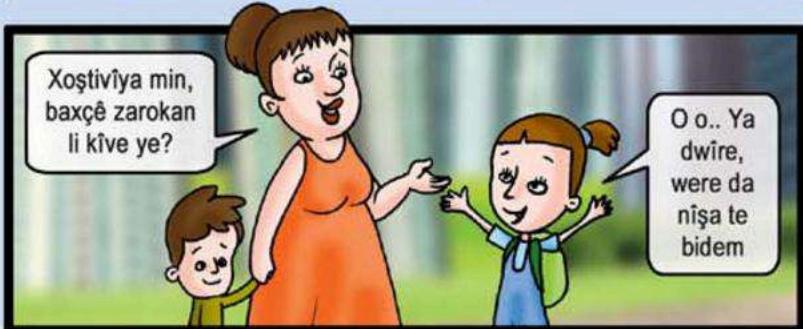
6

شەش جوداھىيان د ناقبىرا ئان دو
وينهيان دا پەيدا بىكە!

Pirbêj

w: Sivore

Dilovanîya daykê

Dîrwas Remezan

herê dayê pirr hêjayê
Dilovanê û dêm cirayê
Kelha xoşyanî di jiyana min da
Viyana te ya di nav dilê min da
Dilovanîya te nîşana aramiyê ye
Di hebûnê da binyatê tenahiyê ye
Şevêñ tarî bo min dibûy zêrevan
Maye hişyar ta girrnijîn êexistba ser lêvan
Didam ber sîngê xo û dinivandim
Bi awazêñ xoş dihejandim
Liser perwerdeka baş mezin kirim
Beref paşerojeka geş virrê kirim
Nîşa min da rêka jiyanê
Nehêlam nezan li cîhanê
Navê te ye dirûşmê min dayê
Ron diket jiyana min li vê dunyayê
Her bijî her bijî dayka dilovan
Dergehê xozî û hîviyan

بەریکانه؟

پرسیارین قى هژمارى:

۱) مروقى ب كىز گوھى گوھل دەنگان دېيىن؟

گوھى راستى يان يى چەپى؟

۲) كىزكە بلەزتىرىن ئەختەر كو لدور رۆزى دزفريت؟

بەرسقا پرسیارین هژمارا بۇرى:

بەرسقا پرسیارا ئىكى: رۆزى (۱۴) نيسانى رۆزى ئەنفالانە.

بەرسقا پرسیارا دووسى: پرا شەمك زەرا (سولاق)، پرا شورەش، پرا دىيارى.

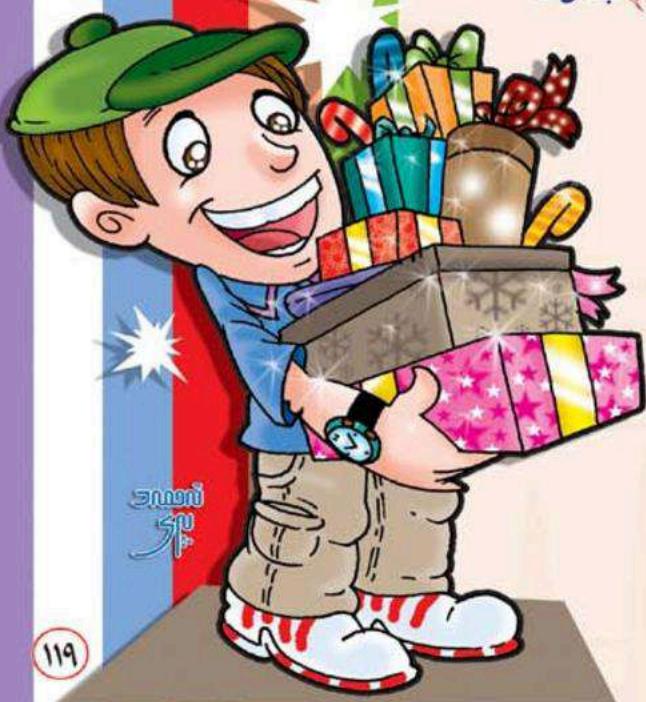
پشتى گەلهك زارۇكان بەرسقا پرسیارین مە دايىن و بەرسقىين دروست
ھاتىنە ھەلبىزارتىن، و پشتى پىشكىنى، خەلات بۇ فان زارۇكان دەركەفتەن:

۱) قانان مەممەد يوسف

۲) شىيان شىروان ئەيوب

۳) قەھىل رەمزى حەسەن

ئەم پېرۈزباهىيا فان ھەقلان دكەين و ھىفييە پشتى دەركەفتىنا كۆفارى،
سەرەدانا بارەگايىن كۆفارا سەقورە ل (تاخى رەزا، جادا شەھيدىن ئىكى
شواتى - ل تەنشت رىيغەبەريا بەلاقىرنا بەرھەمىن گازى) بىكەن دا
خەلاتىن خۇ وەربىگەن.

تىبىينى:

داخوازى ۋان زارۇكان دكەين يىنن پىشكدارىنى د
كۆفارا سەقورە دا دكەن، ھەر بابەتهكى بەھنېرن نافىن
خۇ يىن سېقۇلى ل سەر بىنچىسىن و دگەل دا وىنەيەكى
قىرىكەن.. ب تايىبەت دەمنى هوين پىشكدارىنى د
بەرىكانى دا دكەن دا ۋ مافى خۇ بىن بەھر نەبن..
دگەل سوپاسىان.

پشکوژین سفّوره

نایف عبده

قین سیروان نیسماعیل

ناینه سیروان نیسماعیل

سایا یونس یوسف

کازین تهیب

سعاده عهدان

لاوین تارق

نازک سکھان

بوشرا نه محمد

نه لند عهلي

ناواز عباس

پهري فرمان شكري

سیدرا ياسين

برین عبد اللستار

دیلان شهعبان

لا لا

زين نزار

رؤzia تارق

نارام تارق

نومايد تارق

Hijmar 119
Gulan 2009

Sivore

Space Toon

با شترین جل و بدرک
ژمارگا توت کیر
نوکه ل سپیس توون

بو زاروکین نیک هه یقى تا

دهوك - نیزیک کورهک تیلیکوم

Tel: 722 6320

Tel: 0627610056

هەر زاروکە کى نەق كۆپونە قى بىت،
ل دەمنى كېيىنا تاشقىن مە دى (١٠ %) داشكاندىن بۇ ھەبىت.

